

Sử dụng phương pháp Graph vào dạy học các bài ôn tập, tổng kết trong chương trình lịch sử lớp 10 THPT

Giảng viên hướng dẫn: ThS. Hoàng Thanh Tú

Sinh viên : Thiều Thị Thuý

Lớp : K49 Sư phạm Lịch sử

1. Lý do chọn đề tài

Một yêu cầu bức thiết của đổi mới phương pháp dạy học hiện nay là phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo trong học tập của học sinh. Phương pháp Graph là một phương pháp dạy học đáp ứng được các yêu cầu đổi mới trên và rất phù hợp với yêu cầu của bài ôn tập. Tuy nhiên, việc nghiên cứu sử dụng phương pháp này vào dạy học lịch sử nói chung và bài ôn tập lịch sử nói riêng mới chỉ dừng lại ở việc thiết kế một số Graph như một loại đồ dùng trực quan trong dạy học.

Xuất phát từ các lý do trên tôi chọn đề tài “Sử dụng phương pháp Graph vào dạy học các bài ôn tập, tổng kết trong chương trình lịch sử lớp 10 THPT” nhằm nâng cao hiệu quả dạy học lịch sử hiện nay.

2. Mục đích nghiên cứu

Báo cáo tập trung nghiên cứu nhằm đưa ra quy trình thiết kế và cách thức sử dụng các Graph nhằm nâng cao hiệu quả học bài ôn tập.

3. Nhiệm vụ nghiên cứu

Các nhiệm vụ đề tài cần thực hiện là:

- Nghiên cứu tài liệu nhằm đưa ra quy trình thiết kế và sử dụng Graph vào dạy bài ôn tập, tổng kết trong chương trình lịch sử.
- Vận dụng thiết kế và sử dụng Graph vào dạy học bài 27: Quá trình dựng nước và giữ nước (Lịch sử lớp 10, chương trình cơ bản)
- Tiến hành thực nghiệm sư phạm để khẳng định ưu thế của phương pháp Graph.

4. Phương pháp nghiên cứu

Để thực hiện đề tài này, chúng tôi đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu:

- Phương pháp lý luận: Phân tích, tổng hợp các tài liệu trên sách, báo, tập chí, khoa luận...nhằm đưa ra quy trình thiết kế và sử dụng Graph vào dạy học bài ôn tập, tổng kết trong chương trình lịch sử lớp 10 THPT.
- Phương pháp thực tiễn:
 - + Phương pháp thực nghiệm: Tiến hành giờ dạy thực nghiệm và đối chứng tại trường THPT Kim Liên - Hà Nội.
 - + Phương pháp điều tra: Phát phiếu điều tra lấy ý kiến học sinh sau hai giờ dạy đối chứng và thực nghiệm.

5. Kết quả nghiên cứu

Những kết quả báo cáo khoa học đã đạt được là:

Thứ nhất: Dựa trên việc phân tích các đặc điểm của Graph, kết hợp với việc tìm hiểu các yêu cầu của bài ôn tập, tổng kết trong chương trình lịch sử nhằm đưa ra quy trình thiết kế và cách thức sử dụng các Graph.

Thứ hai: Vận dụng vào thiết kế và đưa ra cách thức sử dụng các Graph một số Graph để phục vụ cho dạy bài ôn tập 27: Quá trình dựng nước và giữ nước (Lịch sử lớp 10. chương trình cơ bản).

Thứ ba: Tiến hành thực nghiệm để khẳng định những kết quả nghiên cứu của đề tài.. Những kết quả thu được qua phiếu điều tra về hứng thú học tập của học sinh, kết quả điểm số bài kiểm tra sau giờ học và nhận xét của giáo viên dự giờ đã khẳng định ưu thế của phương pháp Graph. Phương pháp này đã phát huy hiệu quả tích cực, chủ động, sáng tạo trong học tập của học sinh; giúp học sinh hệ thống hoá, khái quát hoá kiến thức dễ dàng và ghi nhớ kiến thức nhanh chóng và lâu bền.

Để việc sử dụng phương pháp Graph vào dạy học có hiệu quả, chúng tôi xin đưa ra một số đề xuất sau:

Các nhà khoa học cần đi sâu vào nghiên cứu nhằm đưa ra quy trình thiết kế và cách thức sử dụng các Graph vào hệ thống các loại bài học trong sách giáo khoa lịch sử.

Giáo viên giảng dạy ở các trường phổ thông cần phải được bồi dưỡng nhằm củng cố và nâng kỹ năng sử dụng phương pháp Graph vào dạy học trong các kỳ bồi dưỡng giáo viên

Giáo viên cần vận dụng những ưu điểm của phương pháp Graph và kết hợp một cách linh hoạt phương pháp này với các phương pháp dạy học khác đặc biệt là sử dụng công nghệ tạo hiệu ứng sinh động cho các Graph để hiệu quả giờ học lịch sử được nâng cao.

6. Tài liệu tham khảo

1. Nguyễn Hải Châu, Nguyễn Xuân Trường, *Đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá môn lịch sử lớp 10*, NXB Hà Nội, 2006.
2. Nguyễn Phúc Chinh, *Sử dụng Graph nhằm tích cực hoá hoạt động nhận thức của học sinh trong dạy học*, Tạp chí Nghiên cứu giáo dục, tháng 4/1999
3. Nguyễn Quang Ngọc, *Dạy học bằng Graph góp phần nâng cao chất lượng học tập, tự học*, Báo Giáo dục & Thời đại số 153, 2003.
4. Nguyễn Quang Ngọc, *Dạy học bằng phương pháp Graph góp phần nâng cao chất lượng giờ giảng*, Báo Giáo dục & Thời đại số 124, 2003.
5. Nguyễn Ngọc Quang, *Phương pháp Graph dạy học. Khái niệm về Graph dạy học*, Tạp chí thông tin Khoa học giáo dục số 5/1987.
6. Trịnh Đình Tùng, Hoàng Thanh Tú, *Về dạy học các bài ôn tập, tổng kết trong chương trình lịch sử*, Tạp chí dạy & học ngày nay, số 131, 2006.